

Побожій С. Петров-Водкін Кузьма Сергійович / С. Побожій // Сумщина в іменах: енциклопедичний довідник / Сум. держ. ун-т; Рекламно-видавниче об'єднання «АС-Медіа». – Суми, 2003. – С. 349.

Петров-Водкін Кузьма Сергійович (24. X (5. XI). 1878, м. Хвалинськ Саратовської губ. – 15. II. 1939, м. Ленінград) – живописець, засл. діяч мистецтв РРФСР (1930).

Нар. у сім'ї чоботаря. Навчався 1890-1893 у чотирикласному міськ. уч-щі, 1894–1895 – у класах живопису та малювання Ф. О. Бурова (м. Самара), 1895–1897 – Центральному уч-щі техн. малювання барона Штигліца (м. С.-Петербург), 1897–1904 – Московському уч-щі живопису, скульптури і архітектури (педагоги – В. Серов, А. Архипов, М. Касаткін), 1901 – художній школі А. Ашбе (м. Мюнхен, Німеччина), 1905–1908 – приватних академіях Парижа. Член об'єднання “Мир искусства” (1911–1924). Перша персональна виставка П.-В. відбулася в редакції журн. “Аполлон” (1909, м. С.-Петербург).

1912 П.-В. отримав замовлення від П. Харитоненка на виконання ікон для Троїцького собору в Сумах. Двічі відвідав м. Суми (січ. та трав. 1915). Виконані роботи “Тайна вечеря”, “Вхід до Єрусалиму”, “Різдво”, “Вознесіння”, “Трійця” (вітраж) не збереглися (ескізи зберігаються у фондах Російського держ. архіву л-ри і м-ва, м. Москва).

Займався пед. діяльністю: викладав у школі малювання С. Званцевої (1910–1915, С.-Петербург), ВХУТЕМАСі (1918-1921, м. Москва), Петроградській АМ (1921). Автор автобіографічної прози (“Хлиновськ”, “Простір Евкліда”).

Тв.: “Берег” (1908); “Купання червоного коня” (1912); “Мати” (1915); “Ранок. Купальниці” (1917); “Автопортрет” (1918); “Натюрморт з самоваром” (1920); “Смерть комісара” (1928).

Літ.: Галушкіна А. С. К. С. Петров-Водкин. – М., 1936; Тарасенко О. Петров-Водкин и древнерусская живопись // Вопросы искусствознания. – 1990. – № 1–2; Середнякова Е. К. Петров-Водкин – новатор и традиционалист // Юный художник. – 1999. – № 8.